

A KISKUNHALASI
BERNÁTH LAJOS
KOLLÉGIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Mottó:

„Nincs rang se címer,
csak a végzett munka
a közjóra irányuló erő”

ÖSSZEFOGLALÁS

Egy közoktatási intézmény életében a legnagyobb horderejű döntés a pedagógiai program elfogadása. Ez a program határozza meg az intézmény stratégiáját, a szakmai, tanügy-igazgatási, gazdasági feladatait.

A pedagógiai program elkészítésének célja, az intézmény nevelésfilozófiai alapvetése, a nevelési - oktatási feladatok és folyamatok bemutatása.

Mottónk: „Nincs rang se címer,
csak a végzett munka
a közjóra irányuló erő”

Kollégiumunk hagyományainak megfelelően az értéktisztelet, a gyermekszeretet, a személyiség tiszteletben tartása jegyében neveli és oktatja az itt lakó növendékeit. Célunk az erkölcsi értékeket tisztelő és elfogadó, széleskörű ismeretekkel rendelkező, tájékozott, egyénileg sikeres, közösségi szempontból értékes, kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségű, társadalmi szerepeit is ismerő és válláló állampolgár nevelése.

Hisszük és valljuk, hogy kollégiumunk olyan alkotó, pedagógiai, emberi és szellemi környezet, amely alkalmas e célok elérésére, a szükségszerű megújulásra, s melyben valamilyen fokon mindenki nevel mindenkit. Hiszünk abban, hogy olyan egyéni sajátosságokkal, arculattal rendelkező jó hangulatú, nyitott és családias kollégiumot alkotunk, amelyik teljesíteni tudja valamennyi érintett elvárásait.

TARTALOMJEGYZÉK

ÖSSZEFOGLALÁS	2
TARTALOMJEGYZÉK	3
1. BEVEZETÉS	5
1.1 A dokumentum tervezésénél figyelembe vett alapelvek.....	5
1.2.A tervezés szempontjai:.....	5
2. JOGI HÁTTÉR	6
2. 1. Az intézmény pedagógiai programjának összeállítása során nevesített főbb munkafolyamat-szakaszolások	6
2. 1. 1. Az intézmény szempontjából meghatározó környezeti tényezők és jellemzőik röviden	6
2. 1. 2. A kollégium szükségessége és rendeltetése társadalmi vonatkozásban	6
2. 2. A kollégium társadalmi szerepe.....	6
2. 3. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei	7
3. A MŰKÖDÉS BELSŐ FELTÉTELRENDSZERE	8
3. 1. Személyi feltételek illetve elvárások.....	8
3. 1. 1. A kollégium nem pedagógus dolgozói	9
3. 1. 2. Fejlesztés, képzés	10
3. 1. 3. A vezetés szintje	10
3. 2. Tárgyi, környezeti feltételek	10
3.2. 1. Az épület funkcióra való alkalmassága	10
3. 2. 2. A kollégium alapadatai.....	11
3. 2. 3. Alaptevékenysége.....	11
3. 2. 4. Kiegészítő tevékenysége, feladatellátást szolgáló vagyon, vagyon feletti rendelkezés, intézményvezető kinevezése:	11
3. 3. Kollégiumi nevelés	12
3. 4. Kollégiumi élet szervezettsége	12
3. 5. Kollégium kapcsolatrendszere.....	13
4. ELVEK	14
4. 1. A kollégiumi nevelés- oktatás főbb alapelvei	14
4. 2. A kollégiumi életrend szervezésének pedagógiai elvei	15
4. 2. 1. Kollégiumi tanulás pedagógiai elvei	15
4. 2. 2. A kollégiumi szabadidő- szervezés	15
4. 3. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek	15
4. 4. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődés és sportolási tevékenység szervezése	16
5. A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE	16
5. 1. A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere, szerkezete.....	16
5. 1. 1. Felkészítő foglalkozások	17
5. 1. 2. Fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozást segítő foglalkozások	18
5. 1. 3. Napi felkészülés	18
5. 1. 4. Csoportfoglalkozások	18
5. 2. Témakörök	19
5. 2. 1. A tanulás tanítása	20

5. 2. 2. Az erkölcsi nevelés	20
5. 2. 3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	20
5. 2. 4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	21
5. 2. 5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	21
5. 2. 6. A családi életre nevelés	21
5. 2. 7. A testi és lelki egészségre nevelés	21
5. 2. 8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	22
5. 2. 9. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	22
5. 2. 10. Pályaorientáció	22
5. 2. 11. Gazdasági és pénzügyi nevelés	22
5. 2. 12. Médiatudatosságra nevelés	23
5. 3. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje, szervezésének pedagógiai elvei	23
5. 3. 1. A tanulók életrendjének pedagógiai elvei.....	23
5. 3. 2. A tanulók tanulásának pedagógiai elvei.....	23
5. 3. 3. A tanulók szabadidő szervezésének pedagógiai elvei.....	23
5. 3. 4. A foglalkozások teljesítése, teljesülése.....	23
5. 4. Speciális ismereteket adó foglalkozások.....	24
5. 4. 1. Szabadidő eltöltését szolgáló csoportfoglalkozások	24
5. 4. 1. 1. Diáksporthör.....	24
5. 4. 1. 2. Művészeti kör.....	25
5. 4. 1. 3. Kézimunka kör	25
5. 4. 1. 4. Gasztronómiai kör.....	25
5. 4. 1. 5. Könyvtári foglalkozások	26
5. 4. 2. Egyéni törődés.....	26
5. 5. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve.....	26
5. 5. 1. A kollégisták életével összefüggő hagyományok	26
5. 5. 2. A névadóval összefüggő hagyományok.....	27
5. 5. 3. Egyéb ünnepek.....	27
5. 6. A gyermek – és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység.....	27
5. 7. Esélyegyenlőség	29
5. 8. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja, pedagógiai tevékenysége	30
5. 9. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók kollégiumi nevelése.....	31
5. 9. 1. Cigánytanulókkal való külön foglalkozás.....	31
5. 10. Óvodások fejlesztő foglalkozása	32
5. 11. Diákönkormányzati tevékenység	33
5. 12. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái ...	33
A szülők viszonya a kollégiumhoz	33
Kapcsolat a társintézményekkel	34
Az óvodával, iskolákkal való kapcsolattartás szintjei, formái	35
6. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS MINŐSÉGÉNEK, EREDMÉNYESSÉGÉNEK ÉRTELMEZÉSE.....	35
7. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	38
MELLÉKLET.....	39
1. számú melléklet	40
2. számú melléklet	42
3. számú melléklet	44

1. BEVEZETÉS

A kollégium tantestülete az intézményre vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel és stratégiával összhangban, a tervezendő pedagógiai program megalkotásával az alábbi feladatokat kívánja érvényre juttatni:

1.1 A dokumentum tervezésénél figyelembe vett alapelvek

a, Területi szinten jelentkező szemléletmód-fejlesztés

Olyan, elsősorban megyei szintű társadalmi - gazdasági fejlődés elősegítése, amely többségében Bács-Kiskun megyében lakó, kollégista gyermekek körében a közösségi értékek, a családmodell, a környezettudatosság, a táji értékek iránti felelősség, a helyi adottságokhoz igazodó jövőbeli - térségi gazdaság és társadalom szemléletmód-fejlesztésének a szolgálatával jár együtt.

b, Megújuló kezdeményezőkészség, fogékonyságra, innovációra való hajlam

A megvalósítandó intézményi célok elérésére és a működés közben felmerülő akadályok leküzdésére folyamatosan új megoldások, fejlesztések kialakításának az ösztönzése szükséges. Az újítás lehet saját ötlet,(nyújtott tanóra) vagy más közoktatási kollégium jó gyakorlata

c, Nyitottság, partnerség, partnerközpontúság

Az intézmény pedagógiai programjában szándékaink szerint jelentős számban jelennek meg partneri együttműködések alapuló tevékenységközpontú kezdeményezések.

d, Szervezeti koordináció, együttműködés erősítése

A fejlesztések tervezése során törekedni szükséges az intézmény számára fontos fejlesztési tevékenységek szervezeti szintű összehangoltságára, az egymást erősítő hatások megvalósulására, a kezdeményezések kölcsönhatásaira.

e, Mérhetőség

Félévi, év végi és természetesen a negyed-háromnegyedévi értékelések összegzése értékelése csoportonként, valamint intézményi szinten.

1.2.A tervezés szempontjai:

- A fejlődés lehetőségének fenntartása és a lakókörnyezeti minőségszemlélet bővítése a rendelkezésre álló erőforrások ésszerű fejlesztésével.
- Esélyegyenlőség biztosítása: az eltérő képességű és munkatempójú tanulók felzárkóztatása, fejlesztése. A roma gyermekek teljeskörű integrációja a nevelési – tanulási és a társadalmi beilleszkedés folyamatába.
- Szociális lehetőség: A tanulók életkori sajátosságainak megfelelő lakhatási ,tanulási és szabadidő eltöltési feltételek biztosítása, megfelelő színvonalú egészségügyi feltételrendszer megteremtése.
- Szocializációs funkció: A közvetett nevelői hatásrendszer működtetésével a személyiséget formáló pedagógiai környezet biztosítása. A közösségi tevékenységek integrált rendszerének működtetésével a társadalmi beilleszkedéshez szükséges képességek kialakítása.

2. JOGI HÁTTÉR

A pedagógiai program összeállításánál alapul vett főbb szempontok; jogszabályok: a 2011. évi CXCV törvény a nemzeti köznevelésről, a 229/2012 (VIII.28) Korm. Rendelet, 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet, 32/2012 (X.8) EMMI rendelet, valamint a megfelelően értelmezett partneri elvárások, tradíciók, lehetőségek, távlatok... 2013. EMMI rendelet: a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja.

2. 1. Az intézmény pedagógiai programjának összeállítása során nevesített főbb munkafolyamat-szakaszolások

A pedagógiai program a kollégium stratégiai szakmai alapidokumentuma, a nevelés – oktatási munka legfontosabb meghatározója. Összeállítása során az alábbi munkafolyamat - szakaszolások emelhetők ki:

- Teljes körű célirányos helyzetelemzés
- Humán erőforrás áttekintés, feladat hozzárendelés, tantestületi egyeztetés
- A korábbi, intézményi pedagógiai program értékeinek, tematikájának áttekintése, a hasznosítható elemek számbavétele, rangsorolása
- A pedagógiai program megújulása. A korábbi pedagógiai program frissítése, új elemekkel való kibővítése, aktualizálása
- Szakmai tantestületi egyeztetés, tantestületi szintű véleményezés, állásfoglalás, kiegészítések
- Tartalmi és formai megfelelés esetén a dokumentáció intézményi szintű elfogadása;

2. 1. 1. Az intézmény szempontjából meghatározó környezeti tényezők és jellemzőik röviden

A fenntartói környezet rövid bemutatása:

A Bernáth Lajos Kollégium fenntartója és működtetője a Kiskőrösi Tankerületi Központ (címe: 6200 Kiskőrös, Petőfi tér 2.)

2. 1. 2. A kollégium szükségessége és rendeltetése társadalmi vonatkozásban

A Bernáth Lajos Kollégium jellemzően Kiskunhalas és vonzáskörzetéből, valamint Bács- Kiskun megye területéről iskoláz be tanulókat, de a régió más területeiről is fogadja az adott élethelyzetnek megfelelően a gyermekeket.

2. 2. A kollégium társadalmi szerepe

Kollégiumunk a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára,

akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz és ezáltal az életminőség javítását, elősegítse a társadalmi mobilitást. Fontos szerepe van az egész életen áttartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védeltséget is nyújt.

A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával képes speciális pedagógiai feladatok megoldására, például bizonyos gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására, versenysportoló, művészeti képzésben részesülő diákok nevelésére, felsőoktatási tanulmányokra való felkészítésre, az együttműködési, a tanulási és a motivációs zavarok korrekciójára. Adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

2. 3. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

A kollégium – céljai elérése érdekében – gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszert működtet az alábbiak figyelembevételével:

- az Alkotmányban biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása a Nat által megfogalmazott elvekkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban;
- a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;

- a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, az öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása;
- a szülőkkal, a kapcsolódó iskolákkal, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés;
- a kollégiumi tanulók, valamint a kollégiumi nevelő-oktatómunka rendszerszemléletű, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztése;
- a nevelési folyamatban részt vevők – szülő, tanuló, tanulói csoportok és közösségek, a kollégiumi és iskolai tantestület, a küldő és befogadó környezet – számára elfogadott norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;
- kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széleskörű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
- a 24 órás „integrált nevelés megvalósítása”;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógia módszerek alkalmazása;
- az egyéni- és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.
- Az európai kulturális hagyományok ismerete, tisztelete, Európai Unió tagság, hovatartozás.
- Európán kívüli népek kultúrája iránti nyitottság.

3. A MŰKÖDÉS BELSŐ FELTÉTELRENDSZERE

3. 1. Személyi feltételek illetve elvárások

Pedagógiai munkát végzők, és a pedagógiai munkát közvetlenül segítők:

Nevelőtestületünk létszáma 9 fő. Mindenki rendelkezik felsőfokú pedagógiai képesítéssel. Nevelőinkből 8 fő több diplomával is rendelkezik. Egy főnek számítástechnikai végzettsége, egy főnek angol, egy főnek német nyelvvizsgálata van.

Nevelőinkre jellemző az állandó továbbképzés és tanulás. A tanárok szakmai végzettsége alapján biológia, földrajz, matematika, számítástechnika, testnevelés szaktárgyak tanítására képesítettek. Egy nevelőnk szociálpedagógus. Egy nevelőnk pszichológus, továbbá egy pedagógusunk gyógypedagógus végzettséggel rendelkezik.

A nevelőmunkát négy gyermekfelügyelő segíti, a gyermekfelügyelők érettségivel, illetve két kollega felsőfokú szakképesítéssel rendelkezik (gyógypedagógiai asszisztens, valamint népijáték és kismesterségek oktatója- szőnyegszövő – bőrtárgykészítő).

A kollégiumban nincs ápoló.

Elvárások:

A nevelőtanárr, gyermekfelügyelő:

- a nevelőtestület tagjaival és az intézmény vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végezze munkáját,
- legyen képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére, legyen járatos a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával, követendő példaként szolgáljon a gyermekek számára,
- lehetőség szerint megfelelő empátiával rendelkezzen, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában, a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezze előtérbe,
- legyen képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- alakítson ki a diákokkal őszinte bizalmon alapuló viszonyt,
- kezelje eredményesen (ha lehet, előrelátásával előzze meg) a kialakuló konfliktus helyzeteket.
- folyamatosan működjön együtt munkája során, a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más a tanulók nevelésében érintett partnerekkel,
- a pedagógiai munkát végzők rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel, a szakirodalom folyamatos tanulmányozásával a nevelő-oktató munkával kapcsolatos törvények megismerésével, megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezzenek.

3. 1. 1. A kollégium nem pedagógus dolgozói

A hatékony gyermekközpontú működéshez a nem pedagógus kollégiumi dolgozóknak is hozzá kell járulniuk a gyermekek ellátásáért végzett felelősségteljes munkájukkal. Minden dolgozónak tudnia kell, hogy jelenléte, megnyilvánulása, tevékenysége és annak színvonala is nevelési tényező.

A kollégium gazdálkodási, adminisztratív munkájához a létszám biztosított.

A fűtő-karbantartók több szakmára is képesítettek. Két műszakban vasárnaptól péntekig tartó folyamatos üzem miatt leterheltek, a váltakozó műszak miatt műszakpótlékot kapnak.

Az egyik takarítónőnk ruha raktárosi és mosónői feladatot is ellát. Ez utóbbira az egészségügyi gondokkal illetve a nem megfelelő szociális háttérrel rendelkezők miatt naponta szükség van.

3. 1. 2. Fejlesztés, képzés

A feladatokhoz keressük a megfelelő embert, ennek ellenére elkerülhetetlen a képzés, átképzés, amely alkalmassá tesz bennünket újabb és más feladatok elvégzésére is. A kollégium továbbra is támogatja a dolgozók feladatellátásához szükséges továbbképzéseket, magasabb iskolai végzettség, másoddiploma megszerzését.

3. 1. 3. A vezetés szintje

A kollégiumot az *intézményvezető* vezeti és képviseli. Képviseleti jogkörét esetenként, vagy az ügyek meghatározott eseteiben a kollégium más alkalmazottjára átruházhatja. A kollégiumban egy *általános igazgatóhelyettes* és egy gazdasági ügyintéző alkalmazása indokolt. Az igazgatóhelyettes önálló hatáskörrel és felelősséggel dolgozik. A hatáskörét és felelősségét a jogszabályok és a kollégium különböző szabályzatai, a konkrét feladatát munkaköri leírása tartalmazza.

A kollégiumban egy diákönkormányzat működése indokolt. A diákönkormányzat olyan legyen, hogy tudja képviselni az óvodás, általános iskolás, a középiskolás tanulók érdekeit. Meg tudja jeleníteni a különböző szakmák képviselőit is.

3. 2. Tárgyi, környezeti feltételek

Intézményünk 1976-ban épült, kétszárnyas, három szintes épületként az általános iskolásoknak az akkori előírt normák szerint. 1999-ben mindkét szárnyra, tetőtér, negyedik szint épült. Az építés idején korszerűnek számító intézmény, ma már folyamatos karbantartást és felújítást igényel. 2010-ben pályázati úton az első és második szint teljes nyílászárócserejére került sor.

3.2. 1. Az épület funkcióra való alkalmassága

Két szárnyra tagolódik (keleti szárny: K, nyugati szárny: Ny). A szárnyak négyszintesek. A szárnyakat kétszintes épületrész köti össze. A szinteken 7 ill., 4 ágyas hálósobák vannak. A hálósobák nagysága megfelelő, a szintek bútorzata elhasználódott, felújításra szorul. A hálósobák előtt a folyosón levő szekrény biztosítja a kollégisták ruháinak elhelyezését.

A vizesblokkok a szinteken találhatók, felújításukat a lehetőségeinkhez képest folyamatosan igyekszünk biztosítani.

A tanórák megtartását 10 tanulószoba segíti. A tanulószobák bútorzata felújításra szorul. A kollégiumban rendelkezésre áll egy 70 m²-es könyvtár. A könyvtár bútorzata megfelelő. Az audiovizuális eszközökkel jól ellátott, számítógépe a Sulinet hálózatra rákötött. A könyvtárlomány fokozatos fejlesztését lehetőség szerint, pályázaton nyert

támogatásból biztosítjuk. Rendelkezünk egy tanirodával, két számítástechnikai teremmel, amelyeket a Sulinet hálózatba bekapcsoltunk. A tanulók komfortérzetét segíti a fodrászműhely és a két teakonyha. A szabadidő tartalmas eltöltését egy kézimunkaterem, három klubszoba és egy sajnós elavult kondicionáló szoba segíti.

A beteg tanulók elkülönítését a két betegszoba lehetővé teszi. Az ebédlőben biztosított a helybeni étkezés. A kollégium ebédlőjében étkezik a szomszédos általános iskola is. Az ebédlőt kultúrteremként is használjuk. Az étkezést az önkormányzattal szerződésben lévő vállalkozó biztosítja.

Bitumenes sportpályánk és udvarunk lehetőséget nyújt a szabadtéri mozgásra, játékra, testedzésre. A sportpálya már régóta felújításra szorul. Esténként keddtől csütörtökig napi egy-egy órában a szomszédos Fazekas Mihály Általános Iskola tornatermében sportfoglalkozásokat tartunk.

Gazdálkodás feltételei:

Anyagi feltételek:

A program megvalósításhoz szükséges anyagi források:

- fenntartói, működtetői támogatás
- alapítványi bevételek
- pályázatokon elnyert támogatás,
- adományok
- DÖK (szelektív hulladékgyűjtés)

3. 2. 2. A kollégium alapadatai

1. Az intézmény neve: Bernáth Lajos Kollégium
2. Székhelye: 6400 Kiskunhalas, Bajza u.1/A
3. Alapítója: Emberi Erőforrások Minisztériuma
4. Típusa: Kollégium
5. Fenntartója, működtetője: Kiskőrösi Tankerületi Központ
6. Maximális gyermeklétszám: **204 fő**

3. 2. 3. Alaptevékenysége

A mindenkor hatályos Szakmai Alapdokumentum alapján. (1. számú melléklet)

3. 2. 4. Kiegészítő tevékenysége, feladatellátást szolgáló vagyon, vagyon feletti rendelkezés, intézményvezető kinevezése:

A kollégium a rendelkezésre álló helyiségeit, létesítményét és eszközeit bérbe adhatja. A bérletbe adásra akkor van lehetőség, ha az nem akadályozza a nevelőmunkát, a kollégiumban működő diákkörök munkáját, a szabadidős és sporttevékenységet. A kollégiumi kapacitás jobb kihasználtsága érdekében, nyáron, tavaszi, téli szünetben túrizmus, sportrendezvények céljára az intézmény bérbe adható. Ez vonatkozik a munkahelyi vendéglátásra is.

- Vállalkozási tevékenység: Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytathat, de saját kapacitása terhére bevételeket szerezhet.
- A kollégium körzeti feladatokat lát el. Önálló beiskolázást nem folytat. A sikeres tanulmányok folytatására felvételt nyert tanulóknak férőhelyet biztosít, lehetőséget nyújt az önképzésre, önmegvalósításra, a tehetség kibontakoztatására, elősegíti művelődésüket, testedzésüket, a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltését. Körzetét az iskolákba felvett tanulók lakhelye határozza meg.

3. 3. Kollégiumi nevelés

A személyi és tárgyi feltételek a komfortosságot és az otthonosságot szolgálják annak érdekében, hogy a kollégium valóban a diákok otthona legyen.

A kollégiumi nevelés során az esélyegyenlőség biztosításának kiemelt feladata, hogy megpróbálja kezelni a tanulók között meglévő műveltségbeli, képességbeli, felkészültségi, neveltetésbeli különbségeket, segítse a tanulásban elmaradt, hátrányos helyzetű tanulókat. Lehetőséget teremtsen arra, hogy a tehetséges tanulók képességeiket tovább fejleszthessék.

A kollégiumi hagyományok ápolása a közösségformálás, az intézményhez való kötődés eszköze legyen. Ennek érdekében színvonalas közösségi és diákönkormányzati életet alakítson ki. Biztosítsa a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségét.

A kollégium rendszeres kapcsolatot tartson fenn a tanulókat befogadó óvodával, iskolákkal, továbbá egészségügyi, gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetekkel.

3. 4. Kollégiumi élet szervezettsége

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek és ifjak optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával a nevelőtestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A kollégisták az iskolák beiskolázási körzetéből 35-45 településről általában a Dél-Alföldi régióból érkeznek. Önálló beiskolázást nem folytatunk, az alapító okiratban meghatározott követelményeket elégítjük ki.

A tankötelezettségi törvény teljesítése érdekében a város, a kistérség és a megye gyermekjóléti szolgálata is kéri a gyermekek felvételét.

A tanulói összetétel tanévenként változik, óvodások, fogyatékkal élők, sajátos nevelési igényűek, általános iskolások valamint középiskolások alkotják.

Gyermekeink jelentős része városunk oktatási intézményeiből érkezik:

- Bóbita Óvoda,
- Kiskunhalasi Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola,
- Kiskunhalasi Fazekas Mihály Általános Iskola,
- Kiskunhalasi Felsővárosi Általános Iskola,
- Kiskunhalasi Református Kollégium Központi Általános Iskola,
- II. Rákóczi Ferenc Katolikus Gimnázium és Szakgimnázium
- Kiskunhalasi Bibó István Gimnázium,
- Kiskunhalasi Szakképzési Centrum, Vári Szabó István Szakképző Iskolája és Koll.
- Kiskunhalasi Szakképzési Centrum, Kiskunhalasi Humán Szakképző Iskolája

Az óvodás, általános iskolás kollégisták Kiskunhalas város és a kistérség településeinek külterületéről érkeznek. A nem megfelelő családi körülmények miatt a belterületről is van jelentős tanulói létszám. Ezek a tanulók az iskolák és a gyermekjóléti szolgálatok javaslatai alapján kerülnek a kollégiumba.

Az óvodás, általános iskoláskorúak jelentős része a cigány kisebbséghez tartozik. Ügyeik intézésében szoros kapcsolatot igyekszünk fenntartani a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzattal.

A kollégiumban az érettségit adó képzésben résztvevő tanulók zömében a II. Rákóczi Ferenc Katolikus Gimnázium és Szakközépiskolába a Bibó István Gimnáziumba illetve a Szakképzési Centrum iskoláiba járnak.

Az érettségi utáni képzésben a diákok felsőfokú szakképesítést szerezhettek. Ezek a tanulók felnőttként viselkednek, az irányukban kialakított bánásmódunk is ennek megfelelő. A kollégium házirendjének betartása az számukra is kötelező.

A felsorolt tanulói összetételből jól érzékelhető, hogy mennyire differenciált módszertani kultúrára van szüksége a nevelőtestületnek, hogy a feladatait el tudja látni.

3. 5. Kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülővel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői

szervezettel, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a család-gyermejjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzattal.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kollégium pedagógiai programjában rögzíti a szülőkkel és az iskolákkal való kapcsolattartás és együttműködés formáit, melyek alkalmazkodnak a kollégium feladataihoz.

A kollégium rendszeres munkakapcsolatot tart a fenntartóval, működtetővel, az intézményt támogató alapítvány kuratóriumával, a tanulókat befogadó óvodával, iskolákkal, valamint az alábbi szervezetekkel:

- Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés Hivatala
- MÁK Dél- Alföldi Regionális Igazgatósága
- Rendőrség
- Tűzoltóság
- Városi és megyei közintézmények
- Sportegyesületek
- Kollégiumi Szakmai Szövetség
- Kollégisták lakhelye szerinti Polgármesteri Hivatalok
- Gyámhivatal
- Családsegítő- Gyermekjóléti Központ és Szolgálat
- Kisebbségi Önkormányzat
- Halasmédia

Az intézményt külső kapcsolataiban az intézményvezető képviseli. Az intézményvezető ezen feladatát megoszthatja, átadhatja a külső kapcsolattartás jellegétől függően közvetlen munkatársainak és más személyeknek eseti, vagy állandó megbízás alapján.

A kollégiumi rendezvényekre az érintett szervezetek képviselői meghívást kapnak, meghívásaiknak pedig eleget teszünk.

4. ELVEK

4. 1. A kollégiumi nevelés- oktatás főbb alapelvei

- Reális társadalomkép kialakítása a nevelési- oktatási folyamat által.
- Önszervezésre képes, valós önismerettel és önkormányzati készségekkel, közösségi affinitással és asszimilációval, a demokratizmus lényegének ismereteivel rendelkező fiatalok nevelése.
- A konstruktív életvezetési technikák megismertetése, életmód-, életvitel-mintaadás, tudás és kultúráközvetítés.

A kollégium pedagógiai tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt. Az intézmény a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti - a diákok önszerveződése

során kialakuló „mikro-társadalomban” - az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak elsajátítását, gyakorlását.

Ezzel segítséget nyújtunk a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a diákok számára - lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül - biztosítja a minőségi tudáshoz történő hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

4. 2. A kollégiumi életrend szervezésének pedagógiai elvei

- A fejlődés-lélektani sajátosságok figyelembe vétele, a terhelés és a rekreáció megfelelő arányának biztosítása.
- A lakhatási feltételek folyamatos javítása, közösségi és egyéni komfort növelése.
- Magas színvonalú épített, alakított, szakmai szellemi környezet valamint humánus bánásmód és pedagógiai kultúra biztosítása.

4. 2. 1. Kollégiumi tanulás pedagógiai elvei

- A tanulás pszichés feltételeinek biztosítása:
 - az irányított iskolai munkát elmélyítő tanulás, ismereteket közvetítő tanulás, tapasztalás, gyakorlás, ismételtes.
 - a megismerő funkciókat fejlesztő tanulás.
 - a készségek kialakulását és a képességek fejlődését segítő tanulás.
- Az eredményes tanulás objektív feltételeinek biztosítása:
 - az eszközök, helységek, a könyvtár, állandó tanári segítség.
- Az eredményes tanulási típusok következetes alkalmazása:
 - tananyaghoz kötött, pótló, elmélyítő, kiegészítő, érdeklődésen alapuló, homogén, heterogén összetétel.
- A napi- heti ciklusra tervezett tanulás feltételeinek biztosítása:
 - tematikus, tartalma és ideje elrendezett műveltségi területek szerint.
- A tanulási módszerek differenciált alkalmazása:
 - frontális, csoportmunka, vegyes, verbális és szemléltetett felkészülést igénylő vagy spontán egyéni.

4. 2. 2. A kollégiumi szabadidő- szervezés

- belső, napirendbe illesztett tervszerű,
- külső gyakorlat tervezetten,
- mindkettő, aktuális tevékenységektől függően, spontán.

4. 3. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek

A kollégiumi közösség nevelési- oktatási folyamatában meghatározzuk a következetesen megvalósítható funkciókat, amely tevékenységkeretek az elvek megvalósítását biztosítják.

- Szociális funkció: a kollégium minden igénybe vevő számára azonos esélyt, lehetőséget kínál, minden tanuló a teljes feltételrendszert igénybe veheti.
- Szocializációs, életmódmintát adó funkciók: az eltérő családi közösségekből, kultúrákból hozott szokásokra épít (kommunikáció, tárgyalástechnika, életmódkultúra, életvitel, életkeret, életstílus vonatkozásában) a pozitív tendenciák felerősítésével.
- Felzárkóztató funkció: a tanulási nehézségekkel küzdők differenciált pedagógiai szakmai segítséget kapnak (egyéni tanulás ütem, tanulási készségfelmérés, korrepetálás, tantárgyi, szaktanári segítség).
A felzárkóztatás legfontosabb gondolatköre a tanulás tanítása.
- Tehetséggondozó funkció: a valamilyen tantárgyból vagy valamilyen készségből jobban terhelhető, nagyobb érdeklődéssel, céltudatosabb jövőképpel rendelkező diákoknak differenciálpedagógiai módszerekkel lehetőséget ad az ütemesebb előrehaladásra.
- Pályaorientációs funkció: tudatos szaktanári segítséggel támogat, pótol, kiegészít olyan ismeretanyagot, amelynek nincs minden szülő birtokában.

4. 4. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődés és sportolási tevékenység szervezése

- Csoport: a kollégium legkisebb szervezeti egysége, amelyet csoportvezető tanár irányít, s amelynek önálló diák csoportvezetője van. A csoport választott két tanulója tagja a diákönkormányzatnak. A csoport saját programot készít, ami része a kollégium éves munkatervének. A csoportok összetétele heterogén.
- Fórumok:
 - csoportfoglalkozások hetente,
 - kollégiumi közgyűlés (tanévnyitó, félévi, tanévzáró),
 - munkatársi értekezlet havonta (valamint igény szerint),
 - vezetőségi értekezlet legalább havonta, de szükség szerint,
 - tantestületi értekezlet havonta valamint igény szerint.
- Kulturális tevékenység (rendezvények, szereplések, színházlátogatás, kiállítás, múzeum-, mozi látogatás)
- Sporttevékenység (mindennapi testedzés, mozgás, szervezett házibajnokság, iskolai és egyesületi versenyeken való részvétel)

5. A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

5. 1. A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere, szerkezete

A kollégium tevékenységi rendszerének kialakításakor figyelembe vettük a ránk vonatkozó törvények, rendeletek és azok módosításainak előírásait.

A program összeállításánál a Kollégiumi Szövetség által kidolgozott szakirodalmakat és ajánlásokat is felhasználtuk.

Megfogalmazzuk az egyes tevékenységek eszköz és anyag szükségletét is, amelyek nélkül azok eredményesen nem működtethetők.

Abból a nevelési alapelvből indultunk ki, hogy a tanulók személyisége csak az általuk végzett tevékenység rendszeren keresztül fejleszthető a legeredményesebben. A kollégium - igazodva a köznevelési törvény rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi meg. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra, a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire, valamint a fogyatékkal élő tanulók egyéni problémáira.

A kollégium tevékenységrendszere több elemből áll: a tanulást előkészítő, segítő tevékenység, a szabadidős és sportfoglalkozások, az egyéni képességek kibontakoztatását, érdeklődést kielégítő foglalkozások rendszere. Kollégiumunk a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulóink erkölcsi gyarapodásához, személyiségük gazdagodásához, kompetenciájuk fejlesztéséhez, közösségünk fejlődéséhez.

5. 1. 1. Felkészítő foglalkozások

A tanulói létszámtól és összetételtől függően az éves munkatervben határozzuk meg a csoportok számát és összetételét, a felkészítés helyszínét.

A napi felkészülést megfelelő tárgyi környezetben és tanári segítség mellett biztosítjuk. A szilencium naponta 3 óra, kétszer 10 perces szünettel. A szilencium idejét és a csendtartás rendjét a házirend tartalmazza. A szilenciumi munka irányítását, segítségét, ellenőrzését és értékelését a nevelőtanár a csoportfelelős tanuló bevonásával végzi. Az általános iskolások és az első középiskolások kötelezően részt vesznek a szilenciumi foglalkozásokon. Az általános iskolásoknál a jobb felkészülés érdekében bevezettük a nyújtott tanórák rendszerét. A középiskolásoknál lehetőség van az esti tanórákra is.

A felsőbb éves középiskolások a tanulmányi munkát segítő minősítési rendszerben elfoglalt helyük alapján kötetlenebb formában készülhetnek az iskolai tanórákra. A 13-14. évfolyamra járók, a második szakmát tanulók a kollégium házirendjének betartása mellett önálló beosztással rendelkeznek 19 óráig.

A szilenciumi foglalkozások időkeretét úgy kell felhasználni, hogy az általános iskolások, szakképzősök lehetőleg bukásmentesen zárják az évet. A középiskolások, a jobb képességű általános iskolások és a szakképző tanulók esetében fő cél a továbbtanuláshoz szükséges eredmény elérése.

A szilenciumi foglalkozások vezetésében a nevelőtanárok teljes módszertani szabadsággal rendelkeznek.

A tanórák védelme érdekében minden tanuló számára nyugodt, csendes tanulási feltételnek kell lennie. Ezalatt a három óra alatt a kollégiumban semmilyen más rendezvény nem szervezhető. Az iskolai tanórákra való felkészülés minden más tevékenységgel szemben elsőbbséget élvez.

5. 1. 2. Fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozást segítő foglalkozások

A tanulók igen eltérő képzettségi szinttel érkeznek hozzánk, ezért fontos feladat az indulási hátrányok csökkentése. Ennek érdekében felmérjük a kiinduló helyzetet, feltárjuk a lemaradás okait, majd kidolgozzuk az egyénre szabott hatékony segítségnyújtás elvét. A tanulási folyamatot állandóan ellenőrizzük, ha kell, elvégezzük a szükséges korrekciókat.

Célmeghatározás:

- Bukásmentesség elérése.
- A belépő tanulók körében csökkenjenek az általános iskolai színvonalbeli különbségek, zárkózzanak fel a követelményekhez.
- Alsó tagozat első és második osztályában a követelményekhez való felzárkóztatás, a harmadik és negyedik osztályban a fejlesztések megvalósítása.
- A felső tagozaton a segítség mellett az egyre nagyobb önállóság kialakítása.

A tanulmányi munkát segítő tevékenység módszerei:

- „nyújtott tanóra” (csoportbontás),
- egyéni és kiscsoportos korrepetálás (diák, szaktanár),
- szabadidős tevékenységbe való bekapcsolódás.

Az ellenőrzés-értékelés módszerei:

- rendszeres napi ellenőrzés-értékelés,
- elemző értékelés havonta a nevelőtanárok részéről csoportszinten,
- félévenként elemző értékelés kollégiumi szinten az igazgató részéről,
- az értékelésről és a további feladatokról szükség szerint a szülők tájékoztatása.

5. 1. 3. Napi felkészülés

- a foglalkozás megszervezése, kikérdezés, ellenőrzés, segítségnyújtás,
- közvetlenül és közvetetten tanári segítséget igénylők szétbontása,
- egyénileg és csoportosan tanulást végzők beosztása,
- nyugodt felkészülést biztosító rendszer kialakítása,
- folyamatos segítség és ellenőrzés,
- differenciált képességfejlesztés, tehetséggondozó foglalkozások (rendszeresen vagy alkalmanként)
- elérendő, hogy minden tanuló készüljön a foglalkozásokon, senki ne menjen felkészülés nélkül iskolai órára.

5. 1. 4. Csoportfoglalkozások

A nevelőtanár csoportfoglalkozási terve a kollégium pedagógiai programjára épül. A csoportfoglalkozást heti egy alkalommal – a kidolgozott tematika alapján – köteles vezetni. Minden csoportban az egyéni sajátosságoktól függetlenül kiemelt szerepet kell kapnia a szociális viselkedés és illemszabályok elsajátításának, a káros szenvedélyek

megelőzésének. Ezek a foglalkozások alkalmasak arra, hogy a nevelőtanár foglalkozzon a tanulók lelki problémáival, beilleszkedési nehézségeivel, a hátrányos helyzetűek családi hátterével, a tanulók közötti gyakran ellentmondásos, konfliktusokkal terhes kapcsolatokkal. A foglalkozásokon őszinte, bizalmas légkört alakítson ki a pedagógus, érződjék segítőkészsége, a tanulók iránti szeretete. A csoport ne csak a kollégium falain belül szervezzen foglalkozást, hanem kirándulásokkal, mozi, színház, múzeum látogatásával, vagy egy esti szalonnasütéssel tegye gazdagabbá életét.

A tanulócsoporthoz belül célszerű kisebb egységeket létrehozni, melyek egyaránt növelik a közösségi élet és a tanulmányi munka hatékonyságát. Ezekről a heti foglalkozásoktól függetlenül a nevelőtanár minden nap köteles csoportjának napi tevékenységéről tájékozódni.

Értékelje, reagáljon a napi iskolai teljesítményekre, a jók kapjanak megerősítést, a gyengék biztatást, azonnali segítséget. Az őszinte légkörben a nevelőtanár olyan információkat kaphat, melyet a tanulók előnyére fordíthat pályaválasztásukban, az önálló életre való felkészülésükben, az önismeretükben.

A nevelőtanár csoportja életét úgy szervezze, hogy hozzájáruljon:

- a közösség és a közösséghez tartozás érzésének kialakításához,
- a kollégium hagyományainak érzelmi kötődéséhez,
- a közös értékrendszer megteremtéséhez,
- a rend és a fegyelem elfogadtatásához,
- a képességek szerinti teljesítmények eléréséhez,
- a rábízott csoport tanulmányi és neveltségi szintjének fejlődéséhez,
- a kölcsönös tisztelet megadásához.

5. 2. Témakörök

1. Tanulás
2. Erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. A testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

5. 2. 1. A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

5. 2. 2. Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

5. 2. 3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az

anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

5. 2. 4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

5. 2. 5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat - és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

5. 2. 6. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

5. 2. 7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok

motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

5. 2. 8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

5. 2. 9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

5. 2. 10. Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (foglalkozások, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

5. 2. 11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak, mint bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák –önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az

autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

5. 2. 12. Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

5. 3. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje, szervezésének pedagógiai elvei

5. 3. 1. A tanulók életrendjének pedagógiai elvei

- egészséges életmód, életritmus kialakítása,
- az iskolai életrend figyelembe vétele,
- a szülői elvárások figyelembe vétele,
- egyéni és a közösségi érdekek összehangolása,
- a munka, az aktív pihenés és a pihenés egyensúlyának biztosítása, továbbá
- helyes életmódminta nyújtása.

5. 3. 2. A tanulók tanulásának pedagógiai elvei

- A tanulás a tanuló kötelessége,
- a tanulási feltételek megteremtése a pedagógus kötelessége,
- az egyéni adottságok és igények figyelembe vétele,
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele,
- a tudástöbblettel rendelkező tud segíteni,
- a tanulásra motivált tanuló tud hatékonyan tanulni, valamint
- a kötelező foglalkozások alól - egyéni elbírálás alapján - felmentés kapható.
- megteremteni a tanulás első lépésének feltételeit – elfogadtatni az ehhez szükséges segítséget.

5. 3. 3. A tanulók szabadidő szervezésének pedagógiai elvei

- Szükséges szabadidőt szervezetten biztosítani,
- minden tanulót érdekel valami, színes programkínálat révén fel kell kínálni a neki való programot,
- a szabadidős programok a tanulók igényei szerint szerveződjenek,
- a szabadidejével a tanuló - a jogi normák betartása mellett – rendelkezik.

5. 3. 4. A foglalkozások teljesítése, teljesülése

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja szerint a tanuló:

- heti 13 órában köteles részt venni felkészítő- fejlesztő, illetve tematikus foglalkozásokon,

- heti 1 órában közösségi szintű csoportvezetői foglalkozásokon,
- heti 1 órában a kollégium által biztosított és a kínálatból általa választott szabadidős foglalkozásokon.

(A foglalkozások időtartama: 45 perc.)

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a befejező évfolyamokon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozásra (órára) e rendelet kötelezővé teszi, hogy az itt megjelölt témákkal foglalkozzanak a kollégiumokban. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

5. 4. Speciális ismereteket adó foglalkozások

5. 4. 1. Szabadidő eltöltését szolgáló csoportfoglalkozások

Célja: a szocializációs folyamat irányítása, közösségi helyzetek kialakítása, a közösségi lét nevelő hatásainak kihasználása, tematikus ismeretátadás. Feladat: a tanulók rendszeres csoport szintű találkozásának biztosítása, kötött, rendeletben, pedagógiai programban, munkatervben szabályozott témák feldolgozása, kommunikáció, a csoport életével, dinamikájával kapcsolatos megbeszélések, értékelés.

Tevékenység tartalma: csoportigényekhez igazított.

Formája: csoportos együttlét

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a sport, a természeti környezet megóvása, ápolása.

A kollégiumban figyelmet kell fordítani az irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek fejlesztésére. A cigány etnikai kisebbség kultúrájának megismerése, tiszteletben tartása része a szabadidős tevékenységnek. A fogyatékkal élők, speciális nevelést igénylő tanulók esetében az érdekképviselői szervek megismertetése, művészeti tevékenység szervezése a feladat.

A kollégiumi és csoport kirándulások alkalmat adnak a történelmi, a kulturális és természeti értékeink megismerésére. A különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget.

Lehetőséget teremtünk a különböző településekről érkező tanulóknak, hogy társaikkal megismertessék saját lakó környezetük múltját és jelenét.

E foglalkozásoknál jelentősen építünk a kollégium eddig jól működő és bevált, a tanulók által kedvelt és a személyiséget fejlesztő szabadidős tevékenységekre.

5. 4. 1. 1. Diáksportkör

A testi képességek fejlesztése és rendszeres karbantartása érdekében ki kell használni a kollégiumon belüli és a település adta lehetőségeket. Felismerve a sport egészségmegőrző szerepét, az egészséges versenyszellem hatását, fontosnak tartjuk,

hogy minél szélesebb skálán ki tudjuk elégíteni a diákjaink ez irányú igényeit. A sportkör működését testnevelés szakos nevelőtanárunk irányítja.

Egész éven át tartó bajnokságokat bonyolítunk le (asztalitenisz, sakk, kosárlabda, tollaslabda, labdarúgás sportágakban) a tanulócsoportok és egyéni jelentkezők között. Heti három alkalommal igénybe vesszük a Fazekas Mihály Általános Iskola tornatermét is.

A kollégium udvarán lévő faházban pályázatok segítségével és saját erővel kondicionáló termet alakítottunk ki, amely a kollégisták körében népszerű, de felújítása időszerű lenne.

Huszonöt kerékpárral rendelkezik a kollégium, amelyet diákjaink kirándulásra a város környezeti értékeinek a megismerésére használnak.

A város általános iskolái és a kollégisták részére a hagyományos Bernáth-kupa kispályás labdarúgó tornát szervezünk a tanév lezárása előtt.

Több tanulónk iskolai, városi sportkör, sportegyesület tagja.

5. 4. 1. 2. Művészeti kör

Célja segítse elő az esztétikai- művészeti tudatosság megjelenését, az érzelemvilág gazdagodását.

A színjátszó kör előadásai, mesefeldolgozásai, ill. ünnepek műsorának bemutatói alkalmával gyermekeink önállósága, bátor kiállása, kifejezőkészsége nagymértékben fejlődik, fejlesztve evvel pozitív személyiségüket.

5. 4. 1. 3. Kézimunka kör

A kézimunka foglalkozások megtartásához egy terem áll rendelkezésre, amelynek eszközeit (szövőszékek, stb.) pályázaton nyertük. A foglalkozásokat szakmailag felkészült gyermekfelügyelő vezeti. A foglalkozások ideje délután és az esti szabadidőben.

A kollégiumban évek óta működik a kézimunka szakkör, amelynek feladata:

- Ízlésformálás.
- Finommozgások fejlesztése.
- Feladat a tartás javítása.
- Az együttes tevékenység, mint élmény kialakítása.
- Egymás munkájának megbecsülése, értékelése.
- Társak megismerése, kötetlen foglalkozások keretében.
- Néphagyományok ápolása.
- Pályaválasztás segítése.

5. 4. 1. 4. Gasztronómiai kör

Célja, hogy tanulóink ismerjék meg egymás szülőföldjének, településének, családjának étkezési kultúráját, főzési ízlésvilágát. Örökösség át, mentse meg régi hagyományos nemzeti és etnikai ételek receptjeit.

5. 4. 1. 5. Könyvtári foglalkozások

Célja, hogy megteremtse feltételeit a sikeres és eredményes tanulásnak, segítse a felzárkóztatás és a tehetségkibontakoztatás igényét, továbbá eredményesen fejlessze az értő olvasás képességét. Támogassa a kötelező irodalom hozzáférhetőségét és a szakirodalom kutatását, kiselőadások ismeretanyagának elkészítését.

Ennek a tevékenységnek két nagyon fontos összetevője van a kollégiumban:

- Segítőkész, megfelelő szakértelemmel rendelkező pedagógus.
- Szakkönyvekkel, folyóiratokkal ellátott könyvtár, melyben számítástechnikai és egyéb informatikai eszközök is rendelkezésre állnak.

Mindkét feltételnek megfelel a könyvtárunk. Korszerű és jól használható polcrendszer alakítottunk ki, és a jövőben is kiemelt feladatnak tekintjük, a könyvtár fejlesztését, hogy a későbbiekben is tanulóink egyik kedvenc tartózkodási helye maradjon.

5. 4. 2. Egyéni törődés

Célja: a szocializációs folyamat egyénre szabott irányítása, a kollégista életforma egyéni értelmezése, a beilleszkedés megkönnyítése, egyéni gondok segítségének pedagógiai színtere.

Feladat: az egyén teljes körű pedagógiai és szülői jellegű segítése, nevelése, motiválása, értékelése.

Tevékenység tartalma: egyénhez igazított.

Formája: egyéni foglalkozás, kommunikáció.

5. 5. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A kollégium hagyományai és névadónk emlékének ápolása a közösségformálást, egybetartozást, a kollégiumhoz való kötődést szimbolizálják.

Fontos tehát a régi hagyományaink ápolása és új hagyományörző tevékenységeink felkarolása.

5. 5. 1. A kollégisták életével összefüggő hagyományok

- A tanulók maguk takarítják hálósobáikat, amelyet naponta szemlén értékelünk. Félévenként, szintenként a legjobb szoba díjat kap.
- A szinteken a hálók között tisztasági versenyt rendezünk, amelyet szintén félévenként értékelünk.
- Étkezések alkalmával ebédlőügyeletet adnak a tanulók, akik terítenek, segítenek a kisebbeknek, és étkezés után takarítanak.
- A külső és belső környezetet felosztjuk a kollégiumi csoportok között, melyeket ennek megfelelően gondoznak, takarítanak.
- Szeptemberben az új kollégistákat kollégiumi polgárrá avatjuk.
- Októberben mesemondó versenyt szervezünk.

- Novemberben a Színjátszó kör bemutatója
- Decemberben Mikulás-estet rendezünk.
- Karácsonyest, fenyőfaállítással, ünnepi műsorral, vacsorával és díszítéssel.
- Félévzáró diákönkormányzati bál (január).
- Farsangi bál, jelmezverseny (február).
- Március hónapban megrendezzük a hagyományos szavalóversenyt.
- Tavaszköszöntő Fesztivál rendezése, csoportos fényképezés (március).
- Végzős tanulók elbocsátó ünnepsége, ballagás (április).
- Érdemes, Kiváló Kollégista cím, Bernáth-díj átadása.
- Megrendezzük a Bernáth-kupa labdarúgó tornát.
- Gyermeknapi rendezvények (május).
- Kirándulás.
- Karaoke, nosztalgia diszkó (június).

5. 5. 2. A névadóval összefüggő hagyományok

- Évenként az új kollégistákkal megismertetjük Bernáth Lajos életét, pályáját, munkásságát, megkoszorúzzuk az emléktábláját.
- A ballagó diákok virágot helyeznek el az emléktábla előtt. Szeptemberben és áprilisban a kollégisták virággal emlékeznek az emléktáblánál.
- Ballagáskor adjuk át a Bernáth-díjat és az emléklakettet.

5. 5. 3. Egyéb ünnepek

A kollégium a nemzeti ünnepeinkre felkészíti a kollégistákat és csatlakozik az iskolai és városi rendezvényekhez.

- Október 6-áról a Kollégiumban műsor keretében emlékezünk meg.
- Október 23-án a Kollégiumban megemlékezést szervezünk.
- Márciusban megemlékezünk a Nők Napjáról.
- Húsvétra tojásfa állításával és ajándékkészítéssel készülünk.
- Anyák Napjára a kollégisták ajándékokat készítenek.
- Június 4-én a városi ünnepséget követően, Kárpátaljai barátainkkal közösen emlékezünk meg a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Csoporton belül a csoporttagok születésnapját, névnapját megünnepelik.
- Karácsonykor és pedagógus napon a diákönkormányzat köszönti a kollégium dolgozóit.

A felsorolt és eddig sikerrel megvalósított hagyományos rendezvényeinket hosszútávon is színvonalasan, minél nagyobb tanulói önállósággal kívánjuk megtartani.

Szeretnénk az eddig jól működő hagyományainkat megőrizni.

5. 6. A gyermek – és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A gyermekvédelem minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermek és fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatott

biztosítani. A gyermekvédelem tehát egy rendkívüli sokrétű, összetett, komplex tevékenység. Szűkebb értelemben a nehéz élethelyzetbe kerülő és/vagy különböző fejlődési, nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek, szakemberek által nyújtott speciális gondozása, segítése.

Napjainkban tanulóink között egyre több olyan gyermek található, aki hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, akinek a szülei munkanélküliek, akinek a szülei elváltak. Egyre nagyobb terheket cipelnek, az un. középosztályba sorolhatók is, gyermekeiken gyakran érzékelhető valamilyen családi helyzetromlásból kialakult neveltségi hátrány.

Kollégiumunkban nagy gondot jelent a hátrányos helyzetű növendékek lemaradásának csökkentése, helyzetük, életminőségük javítása, szociális beilleszkedésük segítése.

Ez tanulmányi, nevelési, általános képzési szempontból vonatkozik a tehetséges tanulókra épp úgy, mint azokra, akiknek az alpműveltséget kell elsajátítaniuk.

A kollégium számára fontos, hogy akikben a tanulás, az iskolai értékrend, a kulturális váltással kapcsolatos nehézségek vállalására vonatkozó eltökéltség megvan, azokat támogassa, de nem kevésbé kötelessége, hogy akik egyébként lemaradnának, elkallódnának, bizonyítványt nem szereznének, azokat is felkarolja, támogassa, korrepetálja a további életesély megmaradása érdekében.

El kell tehát fogadnunk, hogy nem minden gyermek azonos képességű, vannak, akiknek sem a család, sem a baráti környezet nem tud segíteni, hogy a társadalmi élet és a kollégiumi élet nehézségeivel meg tudjon birkózni.

A kollégiumban többnyire a hátrányos helyzetűekkel és a veszélyeztetettekkel találkozunk, és a velük való foglalkozást meg kell szerveznünk.

Kollégiumunkban:

- a szociális, anyagi,
- a kulturális, műveltségi,
- a földrajzi, lakókörnyezeti hátrányokat, illetve ezek együttes megjelenési formáit, a halmozottan hátrányos helyzet mutatóit, jellemzőit szoktuk megtalálni. Ezek természetesen nevelési – oktatási, szociális problémaként jelentkeznek nálunk és az iskolákban is.

A tapasztalatok szerint a kollégiumba kerülő hátrányos helyzetű gyermekek eleve nagy lemaradással indulnak, nem beszélve arról, hogy családjuktól el kell szakadniuk, mert az óvoda, az iskola, amelyet választottak, nincs bejárható közelükben, ennek ellenére a kollégium tudja egyedül biztosítani a rendszeres iskolába járást, étkezést, tisztálkodást, társadalmi beilleszkedés alapjainak megteremtését.

A kollégisták legnagyobb részénél kimutatható a felkészültségben bizonyos tudáshiány, elsősorban matematikában, idegen nyelvekben, magyar nyelvtanban.

Sok esetben, ha meg is van a felkészültség, annak "megmutatása", az iskolai feleletekben, felmérésekben, egyszerűen iskolai eredményességben nem jelenik meg.

A tanuló, a kollégium és tegyük hozzá a kollégiumi tanár is - az iskola, az iskolai tanárok állandó kontrollja alatt van. Az iskola tanulmányi követelménye, az ottani házirend, tanítási rend jórészt meghatározza a kollégista életmódját, tanulási ritmusát.

Éppen ezért figyelni kell a kapcsolódó iskolák belső rendjét, követelményeit, rendezvényeit. A kollégium - ha saját belső rendje, saját önálló arculata, független

működési szabályzata van is, - nem térhet ki az iskolai kapcsolatok, az iskolai kontroll alól.

A gyermekvédelmi munkát olyan etikai követelmények is irányítják, amelyeket akár speciális követelményekként is elkönnyvelhetünk:

- Minden kollégistát előítéletek nélkül segítünk, védünk, figyelünk, vizsgálunk, meghallgatunk, kérdezzük.
- Tiszteletben tartjuk a kollégisták egyéniségét, emberi, gyermeki, személyiségi jogait, emberi méltóságát.
- Senkit nem részesítünk igazságtalanul előnyben, de a lehetséges segítség és beavatkozás érdekében rangsorolunk a szociális és egyéb hátrányokat illetően.
- Minden kollégistához szeretettel és tapintattal közeledünk.
- A megszerzett információkat titokban tartjuk, azt csak a kollégista helyzetének javítására, problémájának megoldására használjuk. Az egyéni, családi, intim információkat titokként kezeljük. Ezek alól kivétel, ha a kollégista, a kollégiumi vagy iskolai közösség bármely tagja vagy egésze súlyosan veszélyeztetve van.

5. 7. Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőség felülvizsgálata az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján készült.

A kollégiumban biztosítani kell az óvodás, általános iskolás és középiskolás hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozás lehetőségét. A tehetséggondozáson túlmenően kiemelten kell kezelni a személyiségfejlesztéssel, a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő, valamint a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő pedagógiai tevékenységeket. Külön figyelmet kell fordítani az etnikai sajátosságokra, és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni problémáira.

A nevelőtanár a csoportfoglalkozását heti egy alkalommal – a kidolgozott tematika alapján – köteles vezetni. Minden csoportban az egyéni sajátosságoktól függetlenül kiemelt szerepet kell kapnia a szociális viselkedés fontosságának. Ezek a foglalkozások alkalmasak arra, hogy a nevelőtanár foglalkozzon a tanulók lelki problémáival, beilleszkedési nehézségeivel, a hátrányos helyzetűek családi hátterével, a tanulók közötti gyakran ellentmondásos, konfliktusokkal terhes kapcsolatokkal. Különös figyelemmel kell, hogy legyen a nevelő a sajátos nevelési igényű tanulók integrációs nevelésére. A foglalkozásokon őszinte, bizalmas légkört alakítson ki a pedagógus, érződjék segítőkészsége, a tanulók iránti szeretete.

A Bernáth Lajos Kollégiumban továbbra is folytatni kívánjuk az integrált nevelést, az óvodás gyermekek, az általános iskolás tanulók, a középiskolás diákok és az enyhén értelmi fogyatékos tanulók együttnevelését.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók esélyegyenlőségének előmozdítása érdekében a kollégium kihasználtságát még növelni lehet, melyre az elkövetkezendő években még nagy szükség lesz.

5. 8. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja, pedagógiai tevékenysége

A kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra építve egyik fő nevelési feladatunknak tekintjük a humánus, közösségi értékeken alapuló, esélyegyenlőtlenségeket lehető legkisebbre csökkentő pedagógiai, emberi nevelőmunka végzését.

A kollégium együttműködik az SNI tanulók oktatásában érdekelt iskolákkal, intézményekkel, Kiskunhalas város, és a környező települések gyermekjóléti, és családsegítő szolgálataival, illetve a Nevelési Tanácsadóval.

Tevékenységünk során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy kiegészítsük a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védelemet kívánunk nyújtani SNI tanulóinknak.

A megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegítjük a társadalmi szerepek tanulását, a közösségi együttélést, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, ezzel sajátos támogatást nyújtva az SNI gyermekeknek a sikeres társadalmi beilleszkedéshez, és egészséges, ép társaiknak lehetőséget biztosítva arra, hogy megismerjék SNI társaik mindennapi problémáit, életvezetését, hogy ezáltal is kialakítsuk bennük egy segítő, empatikus, humánus és tapintatos emberképet.

A kollégiumi nevelés során az SNI tanulók életvezetésében hangsúlyosabban odafigyelünk az alapvető emberi és szabadságjogok, gyermekeket megillető jogok, a fogyatékkal élőket megillető jogok érvényesítésére, a mindennapok során emberileg és szakmailag is arra törekszünk, hogy biztosítsuk számukra a humanista, bizalmon, szereteten, tapintaton, másság teljes elfogadásán alapuló felelősségteljes bánásmódot, döntéshozatalt.

Támogatjuk a tanulásban elmaradt és a fogyatékkal élő tanulóinkat és biztosítjuk annak esélyét, hogy egyéni képességeikhez mértén eredményesen végezzék tanulmányaikat, felzárkózzanak társaikhoz, ezáltal is elősegítve társadalmi beilleszkedésüket.

Kollégiumunkban évről-évre növekszik az SNI tanulók létszáma, akiknek szociális és családi állapota is nagyban eltér az átlagos családi életvezetéstől, de törekszünk a családból hozott értékek megőrzésére. A szülőket és a családokat erőnkhez mértén próbáljuk segíteni, tanácsadással, a gyermek állapotához igazodva információkkal, sok esetben konkrét, tárgyi segítséget nyújtva.

Intézményünkben az SNI tanulók csak a tanórán vannak külön társaiktól, de ettől eltekintve minden idejüket ép társaikkal együtt töltik, tehát intézményünkben a szociális integrációs formát tudtuk ez idáig bevezetni.

A szabadidő eltöltésén túl részt vesznek SNI diákjaink az intézményi színjátszó körben, diákönkormányzati munkában, és rendszeresen vesznek részt sportversenyeken, életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően tanulmányi versenyeken, művészeti kiállításokon, szavalóversenyen, mesemondó versenyen, kézimunka szakkörön, gasztronómia szakkörön.

Pedagógusaink és a kollégium alkalmazottai munkáját a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása, segítőkészség, és az SNI tanulók elfogadása, segítése jellemzi.

Nevelői eljárásaikban, pedagógiai kommunikációjukban munkatársaink rendelkeznek a megfelelő empátiával, a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat, szeretetet helyezik előtérbe. A folyamatosan bővülő ismereteket, új módszereket a speciális intézménylátogatások, tanórák látogatásával próbáljuk meg kiegészíteni, frissíteni.

Az egyes témakörök feldolgozása során figyelembe vesszük a társadalmi integráció követelményeit, a gyerekek egyéni értelmi és életkori sajátosságait, a társintézmények alapkövetelményeit.

Hangsúlyos szerepet kap az SNI gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatásának támogatása, a gyermekek és fiatalok testi, lelki és szociális fejlődésének segítése, pályaorientáció, jövő megalapozása, helyes életvezetési normák kialakítása.

A foglalkozások célja a kollégista személyiségének, jellemének, identitás-tudatának, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása és fejlesztése.

A foglalkozások az önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyénileg hatékony tanulási módszerek elsajátítására, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, foglalkozásokban és tevékenységekben megtapasztalhatja a kollégista a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát.

Célunk, hogy nyitottá és elfogadóvá váljanak a gyermekek egymás irányába, a fogyatékkal élőket segítsék, támogassák, az SNI tanulók pedig tanulhassanak társaiktól.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség. A kollégium hozzájárul az egész életen át tartó tanulás megalapozásához.

5. 9. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók kollégiumi nevelése

5. 9. 1. Cigánytanulókkal való külön foglalkozás

Kollégiumunkban egyre nagyobb létszámban kerülnek be a cigány tanulók, ezért szükség van arra, hogy a pedagógiai programunk erre a tényre tekintettel legyen.

Ahhoz, hogy munkánkat eredményesen tudjuk végezni, össze kell egyeztetni a cigány családok nevelési normáit és az oktatási-nevelési intézményektől társadalmilag elvárt célokat és feladatokat.

A kollégiumi nevelés lehetőséget nyújt a tanulók és családi körülményeik megismerésére, a szülőkkel és a Kisebbségi Önkormányzattal való kapcsolattartás révén.

Tapasztalatunk az, hogy a gyerekek fejlődését, iskolakezdéssel kapcsolatos nehézségeik enyhítését segíti, hogy már óvodás koruktól intézményünkben élnek. A közösséget könnyen megszokják, mert az otthoni környezettel nem ellentétes a nagy társaság. Ebben a korban már szoktatjuk őket az időbeosztásra, a helyes tisztálkodási szokások kialakítására, a késleltetés képességének fejlesztésére. Az önállóságra

szoktatás, a finommozgások elsajátítása, a kifejezőkészség és a gondolkodás fejlesztése játékos formában történik.

Az alsó tagozatos tanulók esetében a felzárkóztató foglalkozásokra, az önálló munkavégzés szoktatására kell a hangsúlyt fektetni.

A személyiségfejlesztés folyamán az egyéni és kiscsoportos foglalkozásoknak van jelentősége. Ekkor nyílik lehetőség arra, hogy tanulóinkat megismerjük, életkörülményeikről, családi szokásaikról tájékozódjunk. Erre azért van szükség, hogy ne durva beavatkozás legyen a nevelés, hanem kölcsönös együttműködés. Ebben a tevékenységben a szülők segítségére csak akkor számíthatunk, ha érzik, hogy gyereküket szeretettel gondoljuk, és nem engedünk teret a negatív diszkriminációnak. A nevelési folyamatban mindig figyelniük kell arra, hogy beilleszkedésük segítése közben identitásukat ne veszítsék el. Ennek megvalósítása önismereti csoportok keretében történik.

Fejlesztésüket kötött- és szabadfoglalkozások keretében valósítjuk meg. A tanuláshoz való pozitív viszony kialakítását úgy tudjuk elérni, hogy segítünk a tanulási nehézségek leküzdésében, a pozitív megerősítésre hangsúlyt fektetünk. Ebben a tevékenységben a családra kevésbé számíthatunk, hiszen felfogásuk szerint az életben a praktikus intelligenciának, ügyességnek nagyobb szerepe van, mint az elméleti tudásnak.

Hangsúlyos szerep jut a testi-lelki egészség megóvásának, az életmóddal és életvitellel kapcsolatos ismeretek bővítésének, alakításának. A tisztálkodási szerek beszerzésére szükséges ösztönözni a tanulókat és szüleiket, vagy más megoldással segíteni a hiányok megszüntetését.

A csoportfoglalkozás segíti a társadalmilag elfogadott szokások kialakítását, a társas kapcsolatok, valamint a családi élet szervezésével kapcsolatos hagyományok megalapozásában a tanulókat.

Kulturális rendezvényeinken figyelembe vesszük adottságaikat, tehetségüket, számítunk szereplésükre, melyet szívesen vállalnak is.

A kollégiumi csoportok létszám meghatározásánál is szükség lenne arra, hogy a hátrányos helyzetű tanulók esetében kis létszámú csoportokban történjen a felzárkóztatás és a szocializációt segítő tevékenység.

5. 10. Óvodások fejlesztő foglalkozása

A város település szerkezete miatt és időnként gyermekvédelmi szempontból indokolt az 5 évet betöltött óvodások felvétele. Létszámuk, összetételük évenként változik. Az óvoda reggel 8-tól délután 4 óráig foglalkozik a gyerekekkel. A kollégiumban 16 órától szervezünk részükre foglalkozásokat az alábbiak szerint:

- kollégiumi élet megismerése, beilleszkedés segítése,
- önállóságra szoktatás,
- térbeli és időbeli tájékozódás segítése,
- finommozgások fejlesztése (játékok, rajz segítségével),
- beszédkészség fejlesztése,
- gondolkodás fejlesztése.

Állandó kapcsolatot tartunk az óvónőkkel. Óvodába kerüléskor felmérést végzünk és az óvodával együtt határozzuk meg az óvodai és a kollégiumi fejlesztési feladatokat.

5. 11. Diákönkormányzati tevékenység

A társadalomban is egyre erőteljesebben fogalmazódnak meg a diákok önkormányzásához és érdekképviseléséhez való jogok.

A kollégium mikro-társadalomként is értelmezhető, melynek demokratikus működése elképzelhetetlen a diákönkormányzat nélkül.

A pedagógiai program a diákok érzelmi és értelmi azonosulása nélkül megvalósíthatatlan. Ennek alapfeltétele, hogy a diákönkormányzat megjelenítse a tanulói érdekeket és szervezett keretek között képviselje azt.

Növekedjék a tanulói öntevékenység, önállóság. Ez a nevelőtestületnek is érdeke, mert a felszabaduló időt hatékonyabb szakmai munkára tudja felhasználni.

Az önkormányzati tevékenységet 1 fő nevelőtanár segíti. A diákönkormányzatot segítő nevelőtanárt a kollégium nevelőtestülete javaslatára a diákság választja. A diákönkormányzat saját működési szabályzatot készít összhangban a központi rendelkezésekkel és a kollégium különböző szabályzataival. A diákönkormányzat tagjainak megválasztásakor ügyelünk arra, hogy különböző korosztályok, szakmák, nemek megfelelő képviselőhöz jussanak.

A kollégiumi közgyűlés április hónapban választja, illetve erősíti meg a diákönkormányzat tagjait. A csoportközösségeknek delegálási joguk van.

A diákönkormányzat feladatai:

A diákönkormányzat jogát és feladatát jogszabályok, kollégiumi szabályzatok, saját szervezeti, működési szabályzata határozza meg. Kollégiumunk diákönkormányzatának egyik legfontosabb feladata, hogy önállóan szervezi a tanulók ügyeleti rendszerét.

A tanulók a diákönkormányzat irányításával, az ügyeletes nevelőtanár segítségével szervezik a kollégium mindennapos tevékenységét.

A diákközösségek fórumait és véleménynyilvánításának formáit a kollégium szervezeti és működési szabályzatában rögzítjük.

5. 12. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A szülők viszonya a kollégiumhoz

Ez igen sokszínű képet mutat. Az óvodás, általános iskolás kollégisták szülei között nagyon sok a komoly szociális hátránnyal rendelkező. Legtöbbszörnek gondot okoz az étkezési térítési díj kifizetése. Sokuknak a központi költségvetés ingyenes ellátást biztosít.

A gyerekek felszerelésének, ruházatának biztosítása csak a kollégium dolgozói és külső segítők által lehetséges. Nincs a hét végén rendes étel otthon és meleg lakás. Sok helyen hiányzik a szülői szeretet, ragaszkodás is. Ez a szülői réteg tőlünk vár szinte minden segítséget.

A szülők jelentős része munkanélküli vagy alkalmi munkából tartja fenn családját emellett jelentős az aluliskolázottak száma.

A középiskolások szülei otthonos elhelyezést, szigorú, de elfogadható házirendet, szeretetteljes légkört, jó tanulási feltételek biztosítását, szervezett szabadidős programokat, korszerűbb tanulási eszközök biztosítását kéri a kollégiumtól. A kollégiumi tanártól elvárják, hogy tudjon a gyerekekkel bánni, kiegyensúlyozott, nyugodt személyiség legyen, a gyermekek munkáját tárgyilagosan ítélje, következetes és magas követelményeket támasztó, nagy empátiás képességgel rendelkező, szakmailag felkészült legyen.

Összességében a szülők azt várják el a kollégiumtól, hogy a gyermekük a kor színvonalának megfelelő ellátásban részesüljön, a nevelőtanárok jó kapcsolatot építsenek ki a diákokkal, kísérik figyelemmel a fejlődésüket, és maximálisan segítsék az iskolai tanulmányaik sikeres befejezését.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- Alkalmi, spontán vagy szervezett érintkezések (levelezés, telefon stb.).
- Egyéni fogadóórák.
- Közös iskolai, kollégiumi fogadóórák.
- Otthongyűlés évkezdéskor.
- Szülői részvétel kollégiumi rendezvényeken.
- Gyerek érkezése, távozása alkalmával intézményvezetői egyeztetés.

A szülőkkel való kapcsolattartás fejlesztési lehetőségei:

- Szülői szervezet létrehozása, fenntartása.
- A szülők kollégiummal szembeni elvárásainak rendszeres mérése, elemzése.
- A különböző kollégiumi szabályzatok megalkotásában szülői részvétel növelése.
- Az „új szülők” hatékonyabb bevonása a kollégium életébe.
- A szülők jelentősebb bevonása a kollégiumi rendezvényekbe.
- A gyerekek személyi higiéniai felszerelésének és az iskolai taneszközök beszerzésének nagyobb szülői felelőssége.

Kapcsolat a társintézményekkel

Az óvodásokat a Bóbita Óvoda fogadja. A gyerekeket reggel és délután busszal szállítjuk.

Az óvoda 8 órától 16 óráig foglalkozik a kollégista gyermekekkel. Tőlünk a szülőpótló szerepet várja el.

Az általános iskolák a felzárkóztatást, a szilárd alapkészségek kialakítását várják tőlünk. A szocializálásban kérnek nagy segítséget. A tehetséges tanulók iskolai foglalkozásra irányítását és további gondozását is elvárják.

A középiskolák a nyugodt, zavartalan tanulás körülményeinek a biztosítását kérik. A különböző településekről, más-más környezetből érkezők felzárkóztatásában várnak segítséget. A középiskolák tehetséggondozó tevékenysége igen gazdag, a tankerületi

központ támogatja ezen tevékenységükben. Tőlünk a különböző programokon való aktív részvételben várnak segítséget.

Az óvodával, iskolákkal való kapcsolattartás szintjei, formái

A város valamennyi általános és középfokú iskolájával napi kapcsolatban állunk. Az óvodák közül a Bóbita Óvodával állunk kapcsolatban.

Kapcsolattartás szintjei:

- Vezetői szinten az igazgatók.
- Osztályfőnöki szaktanári szinten a nevelőtanárok.
- Ifjúságvédelem területén az igazgatóhelyettes.
- Könyvtári szinten a könyvtáros.
- Diákönkormányzati szinten a segítő tanár, diákönkormányzati felelősök.

Kapcsolattartás formái:

- Személyes találkozás.
- Nevelőtestületi, egyéb értekezletek.
- Kollégiumi és iskolai rendezvények.
- Óraadó tanári munka.
- Városi diák-önkormányzati munka.

6. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS MINŐSÉGÉNEK, EREDMÉNYESSÉGÉNEK ÉRTELMEZÉSE

A kollégiumi munka eredményességének legfontosabb fokmérője a partnereink véleménye a kollégium szolgáltatásairól. A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A kollégista:

- A kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi élethez, a hivatás gyakorlásához, az állampolgári létehez, az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket.
- Elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat.
- Képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására.
- Sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével.
- Kialakul reális társadalomképe.
- Rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel.
- Tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra.

- Képes az együttműködésre. Az emberi kapcsolatok kialakítására és tovább építésére.
- Másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi.
- Ismeri nemzetünk, nemzeti és etnikai kisebbségünk kulturális, történelmi hagyományait.

A tevékenységek végzése közben tapasztalt tanulói megnyilvánulásokat, teljesítményeket értékeljük. Aszerint, hogy az adott követelményrendszerben- tanulás, önkiszolgálás, játék, munka, egészséges életmód, szociális kapcsolatok- a tanuló saját képességeihez mérten milyen sikeres teljesítményt, fejlődést vagy hanyatlást, visszaesést ért el.

A kollégium minőségfejlesztési rendszere.

Eredményesség szerepe, mérése, vizsgálata a kollégiumban:

- segíti a sokoldalú személyiség kialakítását és a közéletiségre nevelést;
- meghatározza, hogy az adott időszakban melyik munkaterületen kell fokozottabb nevelő tevékenységet folytatni;
- növeli az egyén és a csoport aktivitását;
- ösztönöz - az egyes munkaterületeken - az alapvetően fontos tevékenységek körének kidolgozására;
- segíti az adott közösség színvonalához mért gazdag és színes tevékenység közösség általi megszervezését;
- rámutat az egyes tanulók eredményeire és hibáira, a közösségi élet, a diákönkormányzat erős vonásaira és gyengéire.

A tanulók munkájának mérése, értékelése, minősítés a kollégiumban:

A csoportok féléves munkájának eredményét a kollégiumvezetés rendszeresen méri. Ennek keretében félévkor és évvégén átfogó statisztika készül a csoport létszámáról, a kiköltözött és érkezett diákok számáról, magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi átlageredményéről, a dicséretekről és figyelmeztetésekről. Ezek a kimutatások jelzik a pedagógusok számára a kollégiumban és a saját csoportjukon belül a fejlődési tendenciákat, illetve a negatív jelenségeket. Intézményünk hangsúlyt helyez arra, hogy a szülők felé megteremtse a visszacsatolás lehetőségét, azt, hogy a szülők képet kaphassanak a diákok kollégiumi életéről. Számos esetben előfordul, hogy a diákok szülei a földrajzi távolság, vagy a munkabeosztásuk miatt nem tudnak személyesen egyeztetni a kollégiumi nevelővel, ezért a kommunikációs csatornák kiegészítésre szorulnak.

A minőségi szemlélet fő elemei:

- Nyitott önértékelés (intézményi helyzetfelmérés)
 - milyen a kollégium a tanulók, a tanárok, a technikai dolgozók, a szülők, az oktató iskola, a fenntartó szerint,

- melyek az erősségeink, hol tartunk a nevelő-oktató munkában, az intézmény működtetésében.
- Az érdekelt felek azonosítása
 - a közvetlen és a közvetett érdekelt felek pontos meghatározása.
- Az érdekelt felek igényeinek és elégedettségének felmérése
 - a velünk szemben támasztott igényeinek konkrét megismerése.
- Az igények elemzése
 - az egyes érdekelt felek igényeinek fontossági sorrendje,
 - az igények lényeges elemeinek kiemelése, összhangja.
- A célok és prioritások meghatározása, illetve összhangja
 - első helyen a kollégista diákok tanulással, személyiségük fejlesztésével, elhelyezési feltételével, gyermeki, emberi igényeik szerepelnek, - összhangban a szülői elvárásokkal,
 - a kollégium humánerőforrásainak ésszerű felhasználása, folyamatos fejlesztése (a pedagógiai munka során a tanár és a diákok között alkotó, cselekvő, felelősséget vállaló légkör legyen a meghatározó),
 - a kollégiumi nevelésre-oktatásra vonatkozó elvárások.

Fejlesztési elvek:

- Tartalmi elemei:
 - a kollégium elhelyezési, tárgyi feltételeinek fejlesztése,
 - a pénzügyi források előteremtése (pályázatok),
 - a pedagógiai programban megfogalmazott tevékenységrendszer eszközháttérének, személyi feltételeinek fejlesztése,
 - a kollégium hagyományainak ápolása, fejlesztése,
 - diákönkormányzati, közösségi élet fejlesztése,
 - mérési, értékelési, önértékelési rendszer fejlesztése.
- A fejlesztési elvek megvalósítása:
 - a pedagógiai program lebontása vezetői, nevelőtanári, pedagógiai munkát segítői szintre
 - a pedagógiai programból adódó diákönkormányzati, tanulói tevékenységek feladatok,
 - személyre szóló (munkaköri leírás, munkaterv, foglalkozási terv, vezetői megbízás) feladatok, időarányos, határidős teljesítése.
- A fejlesztési elvek megvalósításának értékelése:
 - igazgatói értékelés havonta (az elmúlt hónap munkájáról) nevelőtestületi szinten),
 - nevelőtanári önértékelés (szempont rendszer szerint) félévente,
 - igazgatói, igazgatóhelyettesi, értékelés félévente,
 - átfogó igazgatói értékelés nevelőtestületi szinten, tanév végén, illetve kollégiumi közgyűlésen,

- diákönkormányzati értékelés a kollégiumi közgyűlésen félévente.
- Korrekciós terv készítése és megvalósítása:
 - a napi kollégiumi tevékenységek megszervezésénél nevelőtestületi egyetértéssel lehet időpontot, módszert, megvalósítási formát változtatni,
 - a pedagógiai programban megfogalmazott, az éves munkatervben lebontott feladatokat csak a szorgalmi időn kívül lehet módosítani (tanév előkészítő értekezlet) tantestületi egyetértéssel,
 - a pedagógiai programon kívüli feladatok amennyiben összhangban állnak a kollégium céljaival, évközben is beemelhetők a tevékenységrendszerbe.
- Az önértékelés fejlesztése:

Az önértékelést a következő területeken kell elvégezni:

- az intézmény alapidokumentumai (vezetői, nevelőtestületi szinten),
- csoportszintű nevelői programok (nevelőtanári szinten),
- általános nevelési feladatok végrehajtása csoport és tanulói szinten (nevelőtanári szinten),
- speciális nevelési feladatok gyermek-és ifjúságvédelem (nevelőtanári szinten),
- intézményi szakmai programok, továbbképzések, pályázatok (vezetői, nevelőtanári szinten),
- a kollégium mindennapi működésének személyi, tárgyi, pénzügyi, munkaszervezési, gazdálkodási, törvényességi feltételei (vezetői szinten),
- az intézmény kapcsolatai (vezetői, nevelőtanári szinten).

Azt szeretnénk elérni, hogy a dokumentumainkban, pedagógiai elveinkben megfogalmazottak, és a mindennapok gyakorlata között nagyobb összhang legyen. Szeretnénk, ha pedagógiai elképzeléseink a gyakorlat minél több területén kiállnák a próbát. Ehhez arra van szükségünk, hogy pontosan ismerjük a körülöttünk lévő valóságot, a mindennapok gyakorlatát és készek legyünk a változások minél rövidebb idő alatti kezelésére.

7. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az elkészült Pedagógiai Programot a nevelőtestület egyhangúlag elfogadta, a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat megismerte, elfogadásra javasolja.

Kiskunhalas, 2017. április 03.

Nagy Ernő
igazgató

MELLÉKLET

Ügyiratszám: KIR/1924-1/2017
Ügyintéző: Urbán Ferenc Ábel
Ügyintéző telefonszáma: (+36)-1/374-2450
Ügyintéző e-mail címe: urban.abel@oh.gov.hu

Tárgy: Nyilvántartás módosítása (nyilvántartási szám: K11832)

HATÁROZAT

A Kiskörösi Tankerületi Központ (székhelye: 6200 Kiskörös, Petőfi tér 2.) mint köznevelési intézményfenntartó által 2017. január 12. napján kiadott szakmai alapidokumentum alapján a **Bernáth Lajos Kollégium** (székhely: **6400 Kiskunhalas, Bajza utca 1/a.**, OM azonosító: 037953, a továbbiakban: Intézmény) köznevelési intézménynek a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 21. § (2) bekezdése alapján **jelen határozatommal 2017. január 1. hatállyal a**

nyilvántartásban szereplő adatait módosítom.

1. Nyilvántartási száma: K11832
2. Az intézmény nyilvántartásba vételének dátuma: 2013.08.27.
3. Az intézményt létesítő szakmai alapidokumentum kelte: 2017.01.12.
4. Az intézmény megnevezései:
 - 4.1. Hivatalos neve: Bernáth Lajos Kollégium
5. A köznevelési intézmény feladatellátási helyei:
 - 5.1. Székhelye: 6400 Kiskunhalas, Bajza utca 1/a.
6. Alapító és a fenntartó neve és székhelye:
 - 6.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma
 - 6.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere
 - 6.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.
 - 6.4. Fenntartó neve: Kiskörösi Tankerületi Központ
 - 6.5. Fenntartó székhelye: 6200 Kiskörös, Petőfi tér 2.
7. Köznevelési és egyéb alapfeladata:
 - 7.1. 6400 Kiskunhalas, Bajza utca 1/a.
 - 7.1.1. kollégiumi ellátás

A nyilvántartásban szereplő adatok közhitelesek. A bejegyzett adatokban bekövetkezett változásokat hivatalomban 8 napon belül be kell jelenteni. Az ügyben eljárási költség nem merült fel, ezért annak viseléséről mellőzöm a döntést. Határozatom ellen a kézhezvételt követő naptól számított 15 napon belül az emberi erőforrások miniszteréhez címzett, de hivatalomhoz benyújtott illetékmentes fellebbezéssel lehet élni.

INDOKOLÁS

Jelen nyilvántartás módosításáról szóló határozatot az Intézmény 2017. január 1. napjával hatályos szakmai alapidokumentuma és az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet 1-2. §-aiban foglaltak, valamint a tankerületi központok által a tankerületi központok fenntartásában lévő köznevelési intézmények szakmai alapidokumentumai kiadásáról szóló döntések alapján hoztam meg.

A nyilvántartás módosításának jogszabályi akadálya nincs, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam. Az Nkt. 21. § (2) bekezdése szerinti közhiteles nyilvántartásban szereplő adatokról a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 86. § (5) bekezdése alapján hitelesített másolat vagy kivonat kérhető.

Hatáskörömet és illetékességemet az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet 3. § a) és b) pontja alapján állapítottam meg. Határozatomat az Nkt. 21. § (1), (2), (4) és (5) bekezdései, továbbá a Ket. 71. § (1) és 72. § (1) bekezdése alapján hoztam meg.

A fellebbezési lehetőséget a Ket. 98. § (1) bekezdésében és a 99. § (1) bekezdésében foglaltak szerint biztosítottam.

Budapest, 2017. február 6.

Dr. Maruzsa Zoltán elnök nevében és megbízásából

Urbán Ferenc Ábel
főosztályvezető

Kapják:

1. Kiskőrösi Tankerületi Központ (6200 Kiskőrös, Petőfi tér 2.)
2. Bernáth Lajos Kollégium (6400 Kiskunhalas, Bajza utca 1/a.)
3. Irattár

2. számú melléklet

2. melléklet az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelethez

A rendelet 2. § 9. pontjában meghatározott tematikus csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

TÉMAKÖR	1-8. évfolyam	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1

	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13–14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

3. számú melléklet

KOLLÉGIUMI NEVELÉS ALAPPROGRAMJA/..... tanév

Csoportfoglalkozások témáinak feldolgozása		Szept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Júni.	összesen
1.	A tanulás tanítása											
2.	Az erkölcsi nevelés											
3.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés											
4.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés											
5.	Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése											
6.	A családi életre nevelés											
7.	Testi és lelki egészségre nevelés											
8.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség											
9.	Fenntarthatóság, környezettudatosság											
10.	Pályaorientáció											
11.	Gazdasági és pénzügyi nevelés											
12.	Médiatudatosságra nevelés											
	Összesen:											
	Kollégium életének szervezésével kapcsolatos foglalkozások											
1.	Otthongyűlés											
2.	Diákközyűlés-diákönkormányzat											
3.	Szintgyűlések											
4.	Diákok ügyeinek intézése - csoportvezetők											
	Összesen:											

Kollégiumunkban csoportjaink kialakítása mind életkori mind képességbeli sajátosságokat tekintve heterogén. A csoportokba különböző iskolatípusba járó hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű és BTM-es gyermekek kerülnek. Nevelésüket, oktatásukat integráltan a különböző korosztályok együttfoglalkoztatásával valósítjuk meg, tudatosan úgy alakítva, hogy a nevelők tevékenységét segítsék az idősebb gyermekek, társaik foglalkoztatásával.

A csoportfoglalkozások témáinak feldolgozása című táblázat tartalmazza a tematikus foglalkozásokra fordítandó éves óraszámot. A részletes kidolgozást a tanmenetek tartalmazza.

TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK PROGRAMTERVE

1. A tanulás tanítása

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje meg – és előbb pedagógus segítségével, majd önállóan alkalmazza - a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokhoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudja szervezni idejét, tevékenységeit.
- Alakuljon ki megfelelő szövegértő olvasás, sajátítsa el az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

2. Az erkölcsi nevelés

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Legyen tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.
- Képes legyen az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt, ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek.

- Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje meg az adott település kultúrtörténetét, hagyományait, jellegzetességeit.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Válgjon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen tisztában a demokrácia fogalmával, ismerje fel, jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban.
- Lássa be, hogy a jog a társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszköze.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Értse a kötelezettségek és a jogok egymásra gyakorolt hatását.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek, stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen képes, személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.
- Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.
- Lássa be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása

6. A családi életre nevelés

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje a család szerkezetét, működését, valamint a különféle szerepeket és szabályokat a családi közösségben.
- Képes legyen felismerni és megfelelő módon kezelni, értelmezni a családban előforduló különböző konfliktusokat.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen tisztában az egészségtudatos életmód jelentőségével.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás.
- Ismerje a különféle egészségkárosító szereket és a szenvedélybetegségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Jelenjen meg a tanuló személyiségében a szolidaritás érzése.
- Legyen érzékeny mások helyzete iránt.
- Alakuljon ki az összetartozás érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Váljon érzékennyé környezete állapota iránt és legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére.
- Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését és jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére.
- Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények, környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások és legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.

- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

10. Pályaorientáció

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Tudatosuljon a diákokban a pálya és a személyiség valamint a képességek és az adottságok összhangja.
- Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonómiai elvárásait, jellemzőit.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzon megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal.
- Tanulja meg a különféle pénzkezelési technikákat.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

12. Médiatudatosságra nevelés

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Tudjon különbséget tenni a médiatartalmak között.
- Ismerje a reklám szerepét, jelentőségét, előnyeit és veszélyeit.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.